

Voorstel tot acceptatie van de kleur ZWART binnen het Toggenburgerras.

De verwachting dat de zwart getekende Toggenburger dieren tot een eigen ras binnen de NOG geregistreerd worden zal vermoedelijk weinig kans van slagen hebben.

De voornaamste redenen zal hiervoor zijn:

- te weinig fokkers en een te kleine populatie dieren waardoor een goed en blijvend fokplan niet uitvoerbaar zal zijn.

Omdat binnen het bestaande Toggenburgerras zowel het aantal dieren als eigenaars de laatste jaren sterk verminderd is, zou het een welkome aanvulling zijn om de 'zwarte' Toggenburgers ook toe te laten binnen het ras.

Het kan een aanvulling zijn wat betreft het aantal fokkers als dieren, dat het ook de fokgroep ten goede zal komen.

De bezwaren van bijvoorbeeld rasbederf hoeft totaal geen bezwaar te zijn, daar een ieder de vrije keuze houdt om te fokken wat men wenst of 'bruine' Toggenburgers of 'zwarte' Toggenburgers.

Ruim 100 jaar geleden is het ras ontstaan door kruising van de aanwezige landgeit en de geïmporteerde Zwitserse Toggenburger.

Gekozen werd voor het type en compacte bouw van de landgeit met toevoeging van het productievermogen, soberheid en kleur en aftekening van de importdieren.

Gesteld mag worden, dat men hierin bijzonder goed is geslaagd.

De toen aanwezige landgeiten waren qua kleur en aftekening zeer divers.

Naast zwartbonte, bruinbonte, gespikkelde en blauwvle dieren, kwamen ook geheel zwarte, witte en bruine dieren voor.

Uit deze mengelmoes van kleuren is door inkruising van de Zwitserse Toggenburger en via selectieve fokkerij, ons huidige geitenbestand ontstaan.

In het begin werden, toen de registratie nog binnen de Geitenfokverenigingen werd uitgevoerd, ook de geiten met aftekeningsfouten geregistreerd.

In 1938, toen de registratie plaats ging vinden door het Veeteeltconsulentschap, werd gesteld dat alleen de hoornloze geiten met de gewenste kleur en aftekening geregistreerd werden.

In de praktijk betekende dit dat door veel fokkers ook dieren werden aangehouden welke qua kleur en aftekening niet correct waren.

Ook gehoornde geiten werden niet geregistreerd binnen het Stamboek. Dit had tot gevolg dat uit deze groepen, de geboren lammeren die wel aan de gewenste kleur en aftekening voldeden aangehouden werden en op latere leeftijd, als ze in lactatie waren voor opname Stamboek werden aangeboden en ingeboekt werden als Registergeit. (Hulpstamboek)

Binnen het Stamboek werden naast de gewenste dieren qua kleur en aftekening ook dieren geboren welke geheel éénkleurig bruin waren evenzo zwarte met Toggenburger aftekening en dieren met 'verdwaalde' vlekken op romp en/of kop.

Tot op heden is het nog steeds niet gelukt om dit euvel er uit te fokken.

Zwarte Toggenburgers waren vanaf het begin altijd binnen het 'ras' aanwezig.

In het verleden heeft men doelbewust gekozen voor de bruine kleur.

Van de op dit moment aanwezige 'correcte' getekende dieren, voeren velen qua afstamming terug tot een zwarte Toggenburger of éénkleurige geit.

Al wat leeft is aan modificatie onderheven!

De huidige fokkerij is vaak niet meer gebaseerd op het fokken van een goede bruikbaarheid. Voor een aantal geitenhouders is het doel het fokken van een showgeit waarmee men op een keuring 'uitblinken' kan.

Door de huidige welvaart en daardoor ontstane situaties worden een groot aantal dieren gehouden uit pure liefhebberij en als landschapversiering.

Dit heeft (gelukkig) mede tot oorzaak dat de geit als koe van de armen, totaal uit het beeld is verdwenen. Als de Zwarte Toggenburger, een geit qua bouw, rasadel en melktype, dus qua model gelijk aan het reeds al jaren bestaande eigen ras, erkend wordt binnen onze fokgroep zal dat een aanvulling kunnen betekenen, voor zowel uitbreiding van het ras en meer zekerheid geven tot behoud van de fokgroep.

Werkwijze na acceptatie van de zwarte Toggenburger

Iedere geitenhouder die Zwarte Toggenburgers bezit en tot het Stamboek wil toetreden, zal lid moeten worden van een plaatselijke Geitenfokvereniging die aangesloten is bij de NOG, en bij toetreding als lid is men automatisch ook lid van de fokgroep Toggenburgers.

1. Alle in het bezit zijnde correct getekende dieren dient men op te geven aan de regionale stamboekadministratie, met vermelding:
levensnummer - naam - geslacht - kleur - geboortedatum -
eventueel bekend zijnde afstamming betreffende vader en moeder.
2. Bij inboeking van de dieren dient de kleur van het dier vermeld te worden
(bruin code B - zwart code Z)
3. De dieren worden ingeboekt als predicaat GA (geregistreerde afstamming)
4. Geiten van onbekende of onvolledige afstamming, mits in lactatie, kunnen aangeboden worden voor opname Stamboek en als de geit aan de minimum eisen wat betreft opname voldoet wordt zij ingeboekt als Registergeit (Hulpstamboek).
5. Bokken dienen voordat zij ingezet worden voor de fokkerij in het bezit te zijn van een geldig keuringsrapport en worden ingeboekt als Register bok (Hulpstamboek).
6. Register bokken mogen langs natuurlijke weg afvloeien.
7. Drie jaar na acceptatie van de Zwarte Toggenburger, dienen er dekbokken van erkende bokmoeders te zijn en aan de gestelde exterieureisen te voldoen, voordat zij voor de geregistreerde fokkerij ingezet worden
8. Lammeren geboren uit erkende bokken en Registergeiten worden erkend en geregistreerd als Volbloedlammeren.
9. Paring tussen Bruine en Zwarte Toggenburgers is toegestaan, en bij registratie van de nakomelingen dient de kleuren vermeld te worden.
10. Tijdens tentoonstellingen en keuringen worden de Bruine en Zwarte dieren in dezelfde rubriek geplaatst om reden, dat de beoordeling plaats dient te vinden in volgorde van: Alg. voorkomen, type, ontwikkeling, benen, uier, kop en hals, voorhand, middenhand, achterhand, beharing, kleur en aftekening.
11. Na acceptatie door de Fokgroep van de Zwarte Toggenburger binnen het reeds bestaande ras dient de rasomschrijving aangepast te worden.
12. Het Bestuur van de Fokgroep dient in overleg te gaan met de NOG tot bekrachtiging tot erkenning.
13. Het Bestuur dient in overleg te gaan met de Scholingscommissie NOG met verzoek om de stamboekadministratie, inspecteurs en keurmeesters te informeren betreffende toevoeging – aanpassingen betreffende het Toggenburgerras

Rasomschrijving NEDERLANDSE TOGGENBURGER:

Bouw en type compact.

Gestreefd dient te worden naar een geit van ± 70 cm kruishoogte op volwassen leeftijd, (± 4 de levensjaar) met een romplengte welke iets méér is dan de schofthoogte ($\pm 106\%$), terwijl bokken op een leeftijd van ± 3 jaar een kruishoogte dienen te bezitten van ± 80 cm of meer met eveneens een romplengte van $\pm 106\%$.

Schofthoogte en romplengte moeten als het ware een "vierkant-blok" vormen en het geheel dient voldoende grof van bouw te zijn.

– de kop is vrij kort en breed in het voorhoofd, met zeer goed ontwikkelde kaak en brede bek, het neusprofiel dient recht te zijn met een duidelijke "insnijding" onder de ogen.

De koplengte, gemeten van kruin tot lip, dient 30% van de romplengte te zijn.

- hals niet te lang, bespierd en krachtig.

- voorhand breed en ruim met voldoende diepte.

- middenhand per se niet te gerecht, maar wel ruim en (opvallend) diep met brede lendenen.

- achterhand: kruis vierkant van vorm, dij en schenkel goed bespierd.

- benen kort in de kootbanden. Lengte voorbenen is $\pm 50\%$ van de schofthoogte.

De gebruikswaarde, dus "melkgeit", moet duidelijk zichtbaar aanwezig zijn, terwijl de bok naast "rasadel", mannelijkheid dient uit te stralen.

- beharing kort en glad, kam over de rug en broek aan dij/schenkel is toegestaan.

fouten zijn: langharig en geschoren.

De meest ideale kleur voor de bruine Toggenburger is melkchocolade-bruin.

en voor zwarte Toggenburger "lakzwart".

- de kleur bruin kan variëren van donkerbruin tot zeer lichtbruin (bij geel af).

Aftekening:

- oren wit omrand, op de buitenkant van het oor `n bruine driehoek, welke op oudere leeftijd wat "verwaterd" (pigmentverlies).

Binnenkant van het oor is vleeskleurig.

Bij zwarte dieren dient de driehoek uiteraard zwart te zijn.

- masker: vanaf de stootknobbels tot aan de snuit duidelijk zichtbaar aan beide zijden van het neusbeen. Een te smal of te breed of onderbroken masker bij geiten worden gerekend tot de "schoonheidsfouten".

- boklammeren geboren met een onderbroken masker en/of witte vlekken aan kop zijn uitgesloten voor de fokkerij.

- de snuit is van gelijke kleur als het masker.

- bellen zijn niet verplicht, indien aanwezig, dan het liefst wit van kleur.

De bellen behoren aan de hals te zitten, net onder de keelstreek.

Verdwaalde bellen b.v. aan kaak of onder aan de oren, worden gerekend tot de "schoonheidsfouten".

- veelal hebben de dieren onder de hals, in de keelstreek één grote of soms twee kleine witte vlekken. Dit is toegestaan.

- de voorbenen zijn vanaf de knieën wit gekleurd. Vaak hebben de voorbenen

onder de knieën een verticaal beenstreepje, welke van gelijke kleur is als de romp, meestal is deze ± 6 cm lang en heeft de breedte van een potlood. Evenals de oorvlekken, trekt dit op oudere leeftijd vaak weg. Zowel de oorvlekken, witte bellen als beenstreepje zijn uiterlijke "schoonheden" welke vooral een lam bijzonder "fraai" maken.

De voorbenen zijn wit aan de binnenzijde vanuit de oksels.

- okselvlekken zijn vaak aanwezig, maar mogen niet "los" zitten en dienen ook niet door te lopen naar onderborst of buik.

- de achterbenen zijn wit vanaf de hak tot aan de hoef, de binnenzijde is wit vanaf en vanuit de liesstreek.

- de spiegel is het witte gedeelte onder de staart en aan de dijen, deze dient symmetrisch gevormd te zijn, "haken" en "uitlopers" zijn minder gewenst.

– de staart is op de bovenzijde bruin behaard van kleur en wit omrand, de onderkant dient vleeskleurig te zijn.
bij de zwarte dieren is de bovenzijde uiteraard zwart behaard.

– de achteruier en achterkant van het scrotum zijn dun behaard, deze haren moeten wit van kleur zijn.

Bij de bruine dieren dienen de hals, voorhand, middenhand en kruis egaal bruin van kleur te zijn. Ook de dijen en schenkel waar de spiegeltekening niet geplaatst is. Bij de zwarte dieren dienen deze lichaamsdelen egaal zwart van kleur te zijn.

- bruine en zwarte aanslag (haartoppen) in het witte tekeningsbeeld is een schoonheidsfout.

– kleurnuance in het bruin of zwart is een schoonheidsfout.

– een vlek of streepje aan de kop bij geiten is een schoonheidsfout.

- haken en uitlopers aan de spiegel zijn schoonheidsfouten.

– een witte driehoek aan de onderkaak sluit bekroning uit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten toegekend maar de letters "Afg".

- losse witte vlek(ken) aan de romp en/of aan de hals (halsvlakten en/of halsranden) zijn fouten, welke bekroning uitsluit en bij opmaak keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten maar de letters "Afg" vermeld.

- bruine of zwarte vlek(ken) of strepen in het witte tekeningsbeeld zijn fouten, welke bekroning uitsluiten en bij opmaak keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen eveneens de waardering "Afg" toegekend .

-geheel witgekleurde haren in het bruine of zwarte tekeningsbeeld (stekelharig) is een fout welke bekroning uitsluit en bij opmaak keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten maar de letters "Afg" toegekend.

Toggenburgergeiten dienen duidelijk RASADEL te bezitten.

TYPE - geblokt

KLEUR - melkchocolade bruin of zwart met witte aftekening.

BEHARING - kort/glad/fijn.

Het keuren van Toggenburgergeiten in volgorde van belangrijkheid:

1. TYPE: a. zijaanzicht: met aandacht voor lichaamsdiepte ten opzichte van de beenlengte.
middenhand: ruim en opvallend diep, maar niet gerekt!
wigvorm is gewenst, echter met behoud van borstdiepte.

b. vooraanzicht: een in verhouding tot de grootte, brede borst.

c. bovenaanzicht: goed gevuld in schouders en lendenen,
vierkant kruis, liever niet te scherp op de schoft.
2. UIERVORM: een solide uier met correcte speenstand en -vorm.
3. BEENWERK en GANG: 'let op korte kootbanden'.
4. BEHARING: glad en fijn, iets langere haren aan dij en rug (broek en kam) toegestaan, liever niet.
5. AFTEKENING: de kleur dient egaal te zijn, de nuance is minder belangrijk.

Type-fouten bij Toggenburgergeiten:

1. te gerecht van bouw
2. te weinig lichaamsdiepte
3. te smalle bouw
4. lange en dunne hals met een wat fijne kop (niet voldoende brede schedel en kaken).

Eesveen: 19/02/16

J. v. Burgsteden.